

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра теорії і філософії права

П Р О Г Р А М А

навчальної дисципліни

ПРАВОВІ СИСТЕМИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

(варіативна)

Рівень вищої освіти – третій освітньо-науковий рівень

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2020

Програма навчальної дисципліни «**Правові системи в епоху глобалізації**»:
галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний
рівень третій (доктор філософії)

Розробники:

(Трихліб Крістіна Олексіївна, асистент, кандидат юридичних наук)

Затверджено на засіданні кафедри **теорії і філософії права** протокол № ____ від
23 червня 2020 р.

Завідувач кафедри доктор юридичних наук, професор Петришин О. В.

Зміст

1. Вступ.....	3
2. Опис навчальної дисципліни	9
3. Зміст програми навчальної дисципліни	10
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	12
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	12
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	13
4.3. Освітні технології та методи навчання	14
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни.....	15
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	26
Додаток 1. Error! Bookmark not defined. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	31
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача, сформульованих у термінах компетентностей.....	37
Додаток 3. Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями в програмі навчальної дисципліни	42

1. Вступ

Ціллю навчальної дисципліни «Правові системи в епоху глобалізації» є формування предметних компетентностей у сфері визначення об'єктивних закономірностей виникнення, функціонування і розвитку основних правових систем та їх сімей – романо-германського, англо-американського, традиційного і релігійного права.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни відповідно до її знаннєвої компоненти і дидактичної структури є: засвоєння аспірантами всього кола питань, що стосуються формування і функціонування основних правових систем сучасності, особливостей їх джерел права, правосвідомості та правової культури народів світу, практики застосування норм права, формування в аспірантів знань про найбільш важливі спільні та специфічні риси правових сімей світу, виникнення, функціонування і розвиток окремих правових систем, а також формування основних умінь щодо використання цих знань у подальшій науковій діяльності тощо.

Навчальна дисципліна «Правові системи в епоху глобалізації» є важливою складовою освітньо-професійної програми за третім освітньо-кваліфікаційним рівнем (доктор філософії) підготовки аспірантів і спрямована на формування фахових компетентностей за спеціалізаціями в рамках узагальненого об'єкта юридичної науки та практики. Її вивчення сприяє набуттю майбутніми науковцями знань і використання порівняльно-правового методу дослідження, із метою встановлення за його допомогою загального, особливого і одиничного в різних правових системах світу.

Навчальна дисципліна «Правові системи в епоху глобалізації» належить до загальнотеоретичного циклу правових дисциплін, що досліджують право у компаративістичному контексті. Ця навчальна дисципліна є одним з обов'язкових елементів якісної освітньо-професійної підготовки фахівців за третім освітньо-кваліфікаційним рівнем у галузі права у вищих навчальних закладах України.

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з наступних дисциплін: теорія і філософія права, історія держави і права, конституційне право зарубіжних країн, порівняльне кримінальне право, порівняльне цивільне право, європейське право, міжнародне приватне право, міжнародне публічне право, право міжнародних організацій.

Основні положення навчальної дисципліни «Правові системи в епоху глобалізації» мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін – теорія і філософія права, конституційне право, цивільне право, кримінальне право, європейське право, міжнародне право.

3. Предметні компетентності аспірантів, сформованих в результаті освоєння навчальної дисципліни:

ПК – 1 уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички з різних правових систем в епоху глобалізації на практиці;

ПК – 2 здатність розуміти природу, динаміку, об'єктивні закономірності виникнення, розвитку і функціонування різних правничих сімей і правових систем сучасності;

ПК – 3 здатність кваліфіковано здійснювати порівняльні наукові дослідження в галузі різних правових систем сучасності;

ПК – 4 знання основних тенденцій розвитку та впливу глобалізаційних й інтеграційних процесів на конвергенцію і гармонізацію різних правових систем і правових сімей світу;

ПК – 5 знання базових характеристик правових сімей сучасності, історії їх виникнення та формування, а також вміння визначити місце української правової системи на правничій мапі світу;

ПК – 6 знання спільних і відмінних рис основних правових систем сучасності, особливостей їх організації та функціонування;

ПК – 7 навички використання порівняльно-правового методу дослідження під час вивчення інших юридичних дисциплін;

ПК – 8 знання законодавства іноземних держав, а також практики його застосування;

ПК – 9 вміння характеризувати основні підходи до розуміння сутності джерел права різних правових систем в епоху глобалізації;

ПК – 10 уміння самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем у галузі правових систем сучасності, визначати наукові проблеми, не розроблені або недостатньо розроблені у юридичних науках і міждисциплінарних дослідженнях;

ПК – 11 уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію правових явищ на основі норм права різних правових систем світу;

ПК – 12 уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань правового регулювання різних галузей та інститутів права у законодавстві різних країн світу;

ПК – 13 уміння вести дискусію та дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;

ПК – 14 уміння здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі;

ПК – 15 уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного, європейського і національного права;

ПК – 16 здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми і принципи права в національній правовій системі;

ПК – 17 вміння встановлювати за допомогою застосування порівняльно-правового методу дослідження загальне, особливе та одиничне у різних правових системах світу;

ПК – 18 здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти міжнародного й національного права;

ПК – 19 знання особливостей тлумачення й застосування загальноправової і спеціальноюридичної термінології різних правових систем;

ПК – 20 здатність проведення досліджень на різних рівнях (на мікро-, мезо- і макро- рівнях).

Експлікація загальних і професійних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1)

4. У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач повинен демонструвати наступні результати навчання:

РНС НД – 1.1 вмiти встановлювати за допомогою застосування порівняльно-правового методу дослідження загальне, особливе та одиничне у різних правових системах світу в епоху глобалізації;

РНС НД – 1.2 знати і розуміти природу, динаміку, об'єктивні закономірності виникнення, розвитку і функціонування різних правових сімей і правових систем сучасності;

РНС НД – 1.3 здатність охарактеризувати правові системи країн романо-германської правової сім'ї;

РНС НД – 1.4 вміння здійснити аналіз джерел права романо-германської правової сім'ї;

РНС НД – 2.1 здатність визначити і проаналізувати базові характеристики правових систем країн англо-американського права;

РНС НД – 2.2 знати основні джерела права, їх місце і значення у правових системах країн, які належать до англо-американської правової сім'ї;

РНС НД – 2.3 знати характерні риси та джерела права правових систем США і країн Співдружності націй;

РНС НД – 2.4 уміти визначити і пояснити специфічні риси правових систем країн англо-американської правової сім'ї і романо-германського права;

РНС НД – 3.1 знати особливі риси змісту права релігійних правових систем;

РНС НД – 3.2 знати історію виникнення та формування, а також базові характеристики традиційних правових систем;

РНС НД – 3.3 знати спільні і відмінні риси романо-германського, англо-американського, релігійного і традиційного права;

РНП НД – 1.5 вміти адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми і принципи права в національній правовій системі;

РНП НД – 1.6 демонструвати здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти міжнародного й національного права;

РНП НД – 1.7 уміти самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем у галузі правових систем сучасності в епоху глобалізації, визначати наукові проблеми, не розроблені або недостатньо розроблені у юридичних науках і міждисциплінарних дослідженнях;

РНП НД – 2.5 демонструвати вміння проводити логічний, критичний і системний аналіз правових документів;

РНП НД – 2.6 вміти здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію правових явищ на основі норм права різних правових систем світу;

РНП НД – 2.7 здатність демонструвати навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел;

РНП НД – 3.4 розуміти і вміти охарактеризувати особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного, європейського і національного права;

РНП НД – 3.5 уміти здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі;

РНП НД – 3.6 демонструвати розуміння і здатність проведення досліджень на різних (мікро-, мезо- і макро-) рівнях.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією освітньо-професійної програми

визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2).

5. Модуляризація компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни.

Експлікація модуляризації компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЕКТС: 7 Кількість модулів*: 3 Загальна кількість годин: 210 Тижневих годин: 4	Рівень освіти – третій (доктор філософії) Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»	Варіативна Модуль 1 Лекції: 6 (12 год.) Практичні заняття: 7 (14 год.) Самостійна робота: 50 год. Види контролю: поточний контроль Модуль 2 Лекції: 4 (8 год.) Практичні заняття: 5 (10 год.)

* рекомендовано: не більше 3 модулів для навчальних дисципліни, які вивчаються 1 семестр; не більше 6 модулів для навчальних дисциплін, які вивчаються 2 семестри.

		<p>Самостійна робота: 50 год.</p> <p>Види контролю: поточний контроль, індивідуальна робота</p> <p>Модуль 3</p> <p>Лекції: 4 (8 год.)</p> <p>Практичні заняття: 4 (8 год.)</p> <p>Самостійна робота: 50 год.</p> <p>Види контролю: підсумковий контроль знань (іспит)</p>
--	--	--

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Компаративістика. Романо-германська правова сім'я.

Компаративістика. Компаративістика як метод, наука та навчальна дисципліна. Виникнення компаративістики. Об'єкт, предмет, метод і структура компаративістики. Функції компаративістики. Місце компаративістики в системі юридичних наук. Значення компаративістики. Види досліджень у компаративістиці. Міжнародні та національні центри порівняльного правознавства. МАЮН. Методичні правила проведення порівняльно-правового дослідження.

Правові системи та правові сім'ї як основні об'єкти порівняльного правознавства. Поняття, риси та структура правової системи. Загальна характеристика правової карти світу. Поняття «правова сім'я». Класифікація та

типологія правових систем. Мішані правові системи. Європейське право. Правова система України серед правових систем сучасності.

Загальна характеристика романо-германської правової сім'ї. Особливості романо-германської правової сім'ї. Основні етапи розвитку романо-германської правової сім'ї. Роль науки (університетів) у розвитку романо-германського права. Зв'язок романо-германської правової сім'ї з римським правом. Вплив канонічного права на формування романо-германського права. Публічне і приватне право.

Джерела права романо-германської правової сім'ї. Норми права в романо-германській сім'ї. Джерела права в романо-германській сім'ї, їх види. Нормативно-правові акти в романо-германській правовій сім'ї. Закон як джерело права в романо-германській сім'ї. Загальні принципи в романо-германській правовій сім'ї. Звичай у системі джерел романо-германського права. Доктрина в романо-германській правовій сім'ї. Судова практика в романо-германській правовій сім'ї.

Правові системи, що тяжіють до романо-германського типу. Підходи до класифікації правових систем Скандинавських країн та держав Латинської Америки. Правові системи Скандинавських країн, їх особливості. Джерела права Скандинавських країн. Правові системи держав Латинської Америки, їх особливості. Джерела права держав Латинської Америки.

Модуль 2. Англо-американська правова сім'я.

Загальна характеристика англо-американської правової сім'ї. Особливості англо-американської правої сім'ї. Основні етапи розвитку англійської правової системи. Виникнення та реформування загального права. Загальне право: поняття та особливості. Право справедливості та його співвідношення із загальним правом.

Джерела права англо-американської правової сім'ї. Поняття та види джерел англо-американського права. Прецедент як джерело права в сім'ї англо-

американського права. Закон як джерело права в сім'ї англо-американського права. Делеговане законодавство в сім'ї англо-американського права. Звичай в англо-американському праві. Інші джерела англо-американського права.

Правові системи інших країн англо-американської правової сім'ї. Формування правової системи США. Джерела американського права. Сучасна правова система США, її особливості. Правові системи країн Співдружності Націй. Особливості правових систем Канади, Австралії та Нової Зеландії. Джерела права країн Співдружності Націй.

Модуль 3. Релігійні і традиційні правові системи.

Релігійні правові системи. Загальна характеристика правових систем релігійного типу. Мусульманське (ісламське) право, його характерні риси. Джерела мусульманського права. Право сучасних мусульманських держав. Індуське право, його характерні риси. Джерела індуського права. Сучасне право Індії. Іудейське (єврейське) право, його характерні риси. Джерела іудейського права. Правова система Ізраїлю. Канонічне право, його характерні риси. Джерела канонічного права. Застосування канонічного права у сучасному світі.

Традиційні правові системи. Загальна характеристика правових систем традиційного типу. Правові системи країн Далекого Сходу. Формування правової системи Китаю. Правова система КНР, її джерела. Формування правової системи Японії. Сучасна правова система Японії, її джерела. Правові системи держав Африки.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4. 1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна підготовка, практична підготовка, контрольні заходи. Види навчальних занять: лекція, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація.

4. 2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.

1. Зміст та призначення самостійної роботи аспірантів.

Індивідуальні завдання (реферати, анотації, есе і презентації, огляд судової практики, словники, кросворди, схеми та таблиці тощо) є однією з форм організації навчального процесу. Як правило, вони виконуються окремо кожним аспірантом самостійно під керівництвом викладачів. У випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька аспірантів.

У провідних вищих навчальних закладах світу основою підготовки фахівців визнається самостійна робота здобувачів. Самостійна робота сприяє формуванню високої культури розумової праці аспірантів, допомагає сформувати корисні навички та вміння, служить головним засобом перетворення знань у переконання. Для якісного здійснення самостійної роботи в університеті створені всі належні умови, зокрема, функціонує один із найкращих в Україні навчально-бібліотечних комплексів.

2. Форми самостійної роботи аспірантів:

1. Підготовка до практичних і семінарських занять.
2. Написання рефератів з ключових питань, що стосуються правових систем в епоху глобалізації.
3. Ознайомлення з рекомендованою у програмі літературою.
4. Реферування, анотація рекомендованих літературних джерел.
5. Аналіз національного законодавства в різних правових системах.
6. Ознайомлення з різними джерелами права в основних правових сім'ях сучасності та практикою їх реалізації.
7. Огляд і аналіз судової практики різних правничих систем.
8. Написання есе за вузькоспеціальною проблематикою.
9. Підготовка презентації на відповідну тему.
10. Написання і ведення словників з навчальної дисципліни.

11. Складення кросвордів, схем та таблиць з різних правових систем в епоху глобалізації.
12. Вирішення задач з відповідної теми навчальної дисципліни.
13. Підготовка до іспиту згідно переліку питань, що розроблені кафедрою.
14. Виконання домашніх завдань.
15. Доопрацювання матеріалів лекції.
16. Робота в інформаційних мережах.
17. Створення портфоліо навчального курсу та його презентація.
18. Розробка кейсів.
19. Підготовка колекцій документів, матеріалів тощо.
20. Підготовка та публікація наукових статей, тез тощо.
21. Інші здобутки, що підтверджені документально (грамоти, дипломи тощо).
22. Умови відвідування навчальних занять і т.п.

4.3. Освітні технології та методи навчання.

Освітні технології: проблемне навчання, аудіо-візуальні, проектні технології, контекстне навчання та ін.

Методи навчання: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, прес-конференція, ділові/рольові ігри, метод евристичної бесіди; метод дискусії; кейс-метод, портфоліо, есе і т.д.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, peer review та ін.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни.

1. Поточний контроль знань аспірантів (поточне тестування та самостійна робота).

Робота на практичних заняттях та самостійна робота оцінюються за кожним змістовним модулем окремо. Кожен змістовний модуль оцінюється від 0 до 10 балів. Робота на практичних, семінарських заняттях оцінюється в 5 балів. Поточне тестування за модулем оцінюється також у 5 балів. Загальний бал за поточний змістовний модуль визначається як середній результат між середнім балом за роботу на практичних і семінарських заняттях та оцінкою за поточний модульний контроль. Мінімальний бал за модуль, що підлягає зарахуванню, складає 5 балів. Оцінки за модуль в 1 – 4 бали потребують перескладання викладачу практичних занять як незадовільні. При оцінці роботи на практичних, семінарських заняттях та самостійної роботи беруться до уваги:

1) усні відповіді та виконання практичних завдань з тематики практичного/семінарського заняття;

2) підсумкова модульна контрольна робота.

Вони оцінюються за десятибальною шкалою, де, відповідно, – 10 балів дорівнює оцінці «відмінно», 8– 9 – «добре», 5 – 7 «задовільно», 0– 4 – «незадовільно».

При цьому критеріями оцінювання рівня знань і умінь аспірантів є:

а) правильність, повнота, глибина, системність і ґрунтовність відповіді на питання;

б) уміння обґрунтувати свою точку зору, повнота і переконливість наведених доводів;

в) використання основної і додаткової літератури;

г) посилення на норми національного та міжнародного права, а також на судову і правозастосовну практику.

За індивідуальну роботу здобувач може отримати від 0 до 10 балів. Індивідуальні завдання, виконані аспірантом у межах його індивідуальної роботи, оцінюються, виходячи з таких критеріїв:

- а) правильність, повнота, глибина, системність і ґрунтовність виконання;
- б) повнота і переконливість наведених доводів; уміння обґрунтувати свою точку зору;
- в) врахування рекомендацій викладача, усунення виявлених недоліків;
- г) використання основної і додаткової літератури;
- г) посилення на норми національного та міжнародного права, а також на судову і правозастосовну практику.

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

Поточне тестування і самостійна робота			Індивідуальна робота	Підсумковий тест (іспит)	Сума
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	0 – 10	0 – 60	0 – 100
T1 – T5	T6 – T8	T9 – T10			
0 – 10	0 – 10	0 – 10			

T1 – T10 – теми модулів.

2. Підсумковий контроль знань аспірантів (іспит).

Фонд оціночних засобів і шкала оцінювання результатів навчання аспірантів:

0 балів. – Критерії оцінювання: 1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

30 балів. – Критерії оцінювання: 1. Прогалини в знаннях значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

2. Наявність суттєвих помилок при відповіді на іспиті.

3. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без додаткової підготовки з цієї дисципліни.

35 балів. – Критерії оцінювання: 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, що уможливорює подальше навчання і майбутню роботу за професією.

2. Знайомство з основною літературою, рекомендованою навчальною програмою.

3. Помилки при відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.

40 балів. – Критерії оцінювання: 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, що уможливорює подальше навчання і майбутню роботу за професією.

2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої навчальною програмою.

3. Помилки та суттєві неточності при відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або усунення за допомогою викладача.

45 балів. – Критерії оцінювання: 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей.

2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої програмою навчальної дисципліни та лектором.

3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.

50 балів. – Критерії оцінювання: 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

2. Засвоєння основної літератури.

3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.

55 балів. – Критерії оцінювання: 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою.

3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.

60 балів. – Критерії оцінювання: 1. Всебічне, системне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни.

2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої навчально-методичним посібником.

3. Здатність до самостійного поповнення знань із дисципліни та використання отриманих знань у практичній діяльності.

ШКАЛА ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100

B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1 – 34

3. *Критерії і рівні оцінювання результатів навчання (пороговий, типовий, відмінний).*

Результати навчання здобувачів третього освітньо-кваліфікаційного рівня (доктор філософії) оцінюються за семибальною шкалою оцінювання.

Система оцінювання результатів навчання базується на наступних основних принципах:

- обґрунтованість – оцінка повинна бути співмірною рівню результатів навчання;

- неупередженість – результати оцінювання повинні бути об'єктивними і не залежати від суб'єктивної позиції того, хто оцінює, натомість критерії та методи оцінювання – бути єдиними щодо всіх, хто оцінюється;

- зрозумілість – система оцінювання повинна бути чіткою і повністю визначеною наперед як для тих, хто оцінює, так і тих, кого оцінюють;

- корисність – оцінювання повинно позитивно сприйматись тими, хто оцінюється, відігравати роль одного з найголовніших мотиваційних чинників добросовісної професійної підготовки і бути позитивним внеском у здійснення завдань освітньої програми.

Результати успішного набуття знань за третім (доктор філософії) освітньо-кваліфікаційним рівнем зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право» передбачають її диференціацію на: відмінний (відповідає високим вимогам – оцінка А), типовий (відповідає середнім і вище середнього рівня вимогам – оцінки С і В) і пороговий (відповідає мінімальним і вище мінімального рівня вимогам – оцінки Е і D) рівні за вимогами до компетентностей здобувачів освітнього ступеня відповідно до міри засвоєння нормативного змісту підготовки:

Відмінний рівень. Досягнення цього рівня означає дуже добре чи відмінне оволодіння знаннями, уміннями і практичними навичками. Здобувач освітнього ступеня може вільно застосовувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички у складних ситуаціях. Для відмінного рівня характерно наявність зв'язку між різними знаннями з точки зору цілісного підходу, тому здобувач освітнього ступеня може здійснити аналіз певної інформації у контексті системності знань. Здобувач освітнього ступеня самостійно обирає найбільш оптимальні методи теоретичного дослідження і практичної роботи і ефективно застосовує їх і у всіх заданих йому питаннях.

Типовий рівень. Досягнення цього рівня означає середнє чи добре оволодіння знаннями, уміннями та практичними навичками. Здобувач освітнього ступеня може застосувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички як в простих, так й у складних ситуаціях. Для

типового рівня характерно наявність зв'язку між окремими знаннями, проте з точки зору цілісного підходу відчувається недостатність умінь і практичних навиків з оцінювання відповідної інформації у контексті сукупності знань. Здобувачу освітнього ступеня відомі важливі і деякі специфічні методи теоретичного дослідження і практичної діяльності, він також може самостійно вибрати більшість з відомих йому методів та застосувати їх у заданих ситуаціях. Загальні компетентності розкриваються у більшості ситуацій.

Пороговий рівень. Досягнення цього рівня означає слабе чи задовільне оволодіння знаннями, уміннями та практичними навичками. У простих ситуаціях здобувач освітнього ступеня може застосувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички, але не здатний цього зробити при підвищенні рівня складності ситуації. Для порогового рівня характерна фрагментарність знань. Здобувачу освітнього ступеня в цілому відомі важливі методи теоретичного дослідження і практичної діяльності, але він не може самостійно вибрати більшість з відомих йому методів і застосувати їх у заданих ситуаціях. Загальні компетентності розкриваються в одиничних ситуаціях.

Для одержання оцінки «*відмінно*» аспірант повинен бути спроможним:

- демонструвати глибоке розуміння суспільних процесів та явищ, інформація про які отримана з різних джерел, а також робити про це аналітичні висновки та коментарі;
- здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень правової сфери у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- пропонувати власну обґрунтовану оцінку висновків, які виникають у процесі опрацювання відповідних матеріалів, включно з оцінкою щодо їх достовірності, обґрунтованості та важливості;
- давати переконливі та аргументовані оцінки на основі аналізу суперечливих позицій;

- проявляти ініціативу у проведенні самостійних досліджень і формуванні джерельної бази;
- диференціювати складність питань з певної теми і використовувати різноманітні інформаційні джерела для їх самостійного опрацювання;
- самостійно визначати обсяг та рівень засвоєння певного матеріалу і за необхідності підтримувати зворотній зв'язок для отримання відгуку і формування подальшого плану дій;
- використовувати державну мову та правничу термінологію на високому професійному рівні;
- вільно виступати перед різною аудиторією з достатньою обґрунтованістю теми, що висвітлюється;
- вільно дискутувати на складні професійні та суспільні теми;
- демонструвати знання і розуміння сучасних міжнародних і європейських правових доктрин, цінностей, принципів та стандартів, розуміти особливості їх застосування та впливу в межах національної правової системи;
- здійснювати критичний і системний аналіз правових явищ та процесів;
- пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного і міжнародного права, а також особливості їх реалізації та застосування;
- виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань у відповідності з принципами захисту прав людини і її основоположних свобод;
- демонструвати глибокі знання та розуміння особливостей правового регулювання у фундаментальних галузях права;
- застосовувати набуті знання у ситуаціях високої юридичної складності, аналізуючи факти і мотивовано обґрунтовуючи свій правовий висновок;
- здійснювати логічний, критичний і системний аналіз документів, демонструвати розуміння їх правового характеру і значення;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у ситуації високої юридичної складності.

Для одержання оцінки «добре» аспірант повинен бути спроможним:

- визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих правових умов та обставин;
- проводити збір і інтегрований аналіз правових матеріалів з різних вітчизняних та іноземних джерел;
- давати обґрунтований висновок про концептуальні проблеми з певних питань правозастосування;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої правової проблеми;
- узгоджувати план власного правового дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами;
- використовувати різноманітні інформаційні правові джерела для засвоєння складних питань з певної теми;
- самостійно визначати і формулювати ті питання, з яких потрібна правова допомога і діяти відповідно до рекомендацій;
- вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію;
- викладати правовий матеріал відповідно до потреб певної аудиторії;
- висловлювати власні позиції із складних професійних та суспільних тем;
- належно використовувати правову фактичну і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності;
- вільно використовувати для професійної правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
- користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей;
- працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи;

- демонструвати знання і розуміння сучасних правових доктрин, цінностей, принципів та стандартів, пояснити особливості їх реалізації та взаємодії у межах різних правничих систем сучасності;

- демонструвати переконливі знання та розуміння особливостей правового регулювання у фундаментальних галузях права;

- застосовувати набуті знання у юридично складних ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Для одержання оцінки *«задовільно»* аспірант повинен бути спроможним:

- визначати вагомість та переконливість правових аргументів в оцінці відомих умов та обставин;

- проводити збір і аналіз матеріалів з різних джерел, але без достатньої репрезентативності;

- давати короткий висновок про концептуальні проблеми з певних правових питань без достатньої обґрунтованості;

- оцінювати недоліки і переваги правових аргументів, аналізуючи відому проблему;

- проводити під керівництвом правові дослідження та опрацьовувати матеріали у рамках стандартних професійних завдань за визначеними джерелами;

- використовувати основні правові інформаційні джерела для засвоєння питань з певної фахової теми;

- самостійно визначати ті правові питання, з яких потрібна допомога і виконувати відповідні вказівки;

- володіти письмовою та усною державною мовою, належно використовуючи правничу термінологію;

- викладати матеріал з певної правової проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань;

- відтворювати фактичний зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем;

- використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з вторинних джерел для своєї професійної діяльності;
- знаходити для професійної діяльності доступні інформаційні ресурси та бази даних і акумулювати необхідну інформацію;
- здійснювати пошук інформації у стандартних пошукових системах, що використовуються в навчальних закладах;
- використовувати комп'ютерні програми у межах стандартного програмного забезпечення;
- адекватно виконувати поставлені завдання в групі і брати участь у груповій дискусії;
- демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національного і міжнародного права;
- пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур міжнародного і національного права;
- демонструвати загальні знання та розуміння суті і змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права;
- застосовувати набуті знання у ситуаціях обмеженої складності, формувати обґрунтовані правові висновки;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у ситуації обмеженої юридичної складності.

Система оцінювання фахової підготовки аспірантів включає різні методи, які дозволяють відстежувати досягнення здобувача цього освітнього рівня з точки зору здобуття ним необхідних результатів, оцінювати його теоретичні знання і прикладні навички у їх сукупності.

Аспірантам надається можливість до проведення оцінювання брати участь у прийнятті рішення щодо критеріїв оцінювання, методів оцінки результатів навчання, кількості та обсягу завдань.

Рівні результатів навчання адекватно визначають обсяг знань і вмінь здобувачів освітнього ступеня, отриманих ними у результаті навчання зі спеціальності 081 «Право», галузь знань – 08 «Право».

4. 5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

- Програма навчальної дисципліни «Правові системи в епоху глобалізації»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень третій (доктор філософії) / уклад.: Петришин О. В., Трихліб К. О. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, – 2020. – 42 с.

- Робоча програма навчальної дисципліни «Правові системи в епоху глобалізації»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень третій (доктор філософії) / уклад.: Петришин О. В., Трихліб К. О. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, – 2020. – 17 с.

- Силлабус навчальної дисципліни «Правові системи в епоху глобалізації»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень третій (доктор філософії) / уклад.: Петришин О. В., Трихліб К. О. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, – 2020. – 20 с.

- Загальна теорія права. Підручник / О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов та ін.; за ред. О. В. Петришина. – Х.: Право, 2020. – 556 с.

- Порівняльне правознавство. Підручник / С. П. Погребняк, Д. В. Лук'янов, І. О. Билля-Сабадаш та ін.; за ред. О. В. Петришина. – Х.: Право, 2012. – 272 с.

- Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та семінарських занять з навчальної дисципліни «Правничі системи сучасності» для студентів денної форми навчання / уклад.: О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов та ін. – Х. : Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, 2016. – 36 с.

- Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та семінарських занять з навчальної дисципліни «Правничі системи сучасності» для студентів заочної форми навчання / уклад. О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов, І. В. Михайленко. – Х. : Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, 2016. – 22 с.

- Тести з навчальної дисципліни «Порівняльне правознавство» / Уклад.: Зінченко О. В., Лук'янов Д. В., Петришин О. В.; за заг. ред. О. В. Петришина. – Х.: Цифра принт, 2013. – 70 с.

- Порівняльне правознавство : хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів : навч. посіб. [Текст] / уклад. : О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов. – Х. : Право, 2016. – 1024 с.

- Порівняльне правознавство у таблицях: навчальний посібник / Петришин О. В., О. В. Зінченко, Лук'янов Д. В., Погребняк С. П. – Харків: Право, 2016. – 164 с.

Правовые системы стран мира [Текст] : Энциклопедический справочник / отв. ред. А. Я. Сухарев. – М. : Норма, 2000. – 840 с.

Берман Г. Дж. Западная традиция права. Эпоха формирования. – М.: ИНФРА-М-НОРМА, 1998. – 624 с.

Давид Р. Жоффре-Спинози К. Основные правовые системы современности. – М.: Международные отношения, 2009. – 456 с.

Лафитский В. И. Сравнительное правоведение в образах права. Том первый. – М.: Статут, 2010. – 429 с.

Леже Р. Великие правовые системы современности. М., 2009. – 529 с.

Осакве К. Сравнительное правоведение. Схематический комментарий. – М.: Юрист, 2008. – 829 с.

Саидов А. Х. Сравнительное правоведение. Краткий учебный курс. – М.: Норма, 2006. – 368 с.

Цвайгерт К., Кетц Х. Введение в сравнительное правоведение в сфере частного права: В 2 т. – Т. 1: Основы. – М.: Международные отн., 1998. – 480 с.

Бехруз Х. Исламские традиции права. – О.: Юрид. л-ра, 2006. – 296 с.

Дамирли М. Сравнительно-правовая наука в Украине; теоретико-методологические традиции (XIX – начало XX вв.): Монография. – О.: Феникс, 2007. – 96 с.

Кросс, Р. Прецедент в английском праве [Текст] / Р. Кросс : пер. с англ. – М. : Юрид. лит., 1985. – 238 с.

Сюкияйнен Л. Р. Мусульманское, право. Вопросы теории и практики / Отв. ред. Туманов В. А. – М., 1986. – 256 с.

Тихомиров А. Д. Юридическая компаративистика: философские, теоретические и методологические проблемы: Монография. – К.: Знание, 2005. – 334 с.

Духовная культура Китая : Энциклопедия [Текст] : в 5 т. / гл. ред. М. Л. Титаренко ; Ин-т Дальнего Востока РАН. – М. : Вост. лит., 2006. – Т. 4 : Историческая мысль. Политическая и правовая культура / ред. М. Л. Титаренко и др. – 2009. – 935 с.

Еремин, В. Н. История правовой системы Японии [Текст] / В. Н. Еремин ; отв. ред. А. А. Кириченко. – М. : Рос. полит. энцикл. (РОССПЭН), 2010. – 293 с.

Инако, Ц. Право и политика современного Китая [Текст] / Ц. Инако : пер. с япон. – М. : Прогресс, 1978. – 295 с.

Конституционное (государственное) право зарубежных стран [Текст] : в 4 т. / отв. ред. Б. А. Страшун. – М. : Норма-Инфра-М, 2001. – Т. 4 : Часть Особенная: страны Америки и Азии. – 656 с.

Супатаев, М. А. Право в современной Африке (основные черты и тенденции развития) [Текст] / М. А. Супатаев. – М. : Наука, 1989. – 175 с.

De Cruz P. Comparative Law in a Changing World. – 2nd ed. – London, Cavendish Publishing Ltd., 1999. – 265 p.

Werneer M. Comparative Law in a Global context: The Legal Systems of Asia and Africa. – 2nd ed. – Cambridge, CU Press, 2006. – 292 p.

Danner R. A., Bernal M. L. H. Introduction to Foreign Legal Systems. – NY, Oceana Publications Inc., 1994. – 315 p.

David R., Brierley J. E. C. Major Legal Systems in the World Today. – 3rd ed. – London, Stevens & Sons, 1985. – 553 p.

Du Plessis J. Comparative Law and the Study of Mixed Legal Systems. – Oxford, Oxford University Press, 2006. – 165 p.

Kanning A. J. Coordination of Legal Systems in Elgar Encyclopedia of comparative law. – Cheltenham, 2006. – 274 p.

Smits J. M. Comparative Law and its Influence on National Legal Systems. – Oxford, Oxford University Press, 2006. – 265 p.

Lewis A. D. E., Ibbetson D. J. The Roman Law Tradition. – Cambridge University Press, 2004. – 294 p.

Partington M. Introduction to the English Legal System. – New York, Oxford University Press, 2000. – 228 p.

Интернет-ресурси:

Американське товариство порівняльного права

www.comparativelaw.org

(США)

Австралійський інститут порівняльних правових систем

<http://ausicl.com/>

(Австралія)

Британський інститут міжнародного і порівняльного права

www.biicl.org

(Великобританія)

Всесвітнє товариство юристів змішаних юрисдикцій

www.mixedjurisdiction.org

(США)

Інститут глобального права

www.ac.uk/laws/global_law/index.shtml

(Великобританія)

Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

www.kul.kiev.ua/info.html

(Україна)

Інститут європейського і порівняльного права Оксфордського університету

www.iecl.ox.ac.uk

(Великобританія)

Міжнародна асоціація конституційного права

(International Association of Constitutional Law)

www.iacl-aicd.org/

Швейцарський інститут порівняльного права

<http://www.isdc.ch/>

(Швейцарія)

Інститут зарубіжного публічного права та міжнародного права

www.mpiv-hd.mpg.de

(ФРН)

Інститут порівняльного права ім. Едуарда Ламбера

<http://gdc.cnrs.fr/idcel/>

(Франція)

Інститут порівняльного права (Université Paris 1 – Panthéon – Sorbonne)

<http://gdc.cnrs.fr/umr>

(Франція)

Інститут порівняльного права (Université Paris II – Panthéon – Assas)

www.u-paris2.fr/idc

(Франція)

- Стандартизований навчально-методичний комплекс (бібліотека НУЮАУ) – <http://library.nulau.edu.ua/>.

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК – 1 здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу;	ПК – 1 уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички з правових систем в епоху глобалізації на практиці;
ЗК – 2 здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях;	ПК – 2 здатність розуміти природу, динаміку, об'єктивні закономірності виникнення, розвитку і функціонування різних правових сімей і правових систем сучасності;
ЗК 3 – здатність працювати в міждисциплінарній команді;	ПК – 3 здатність кваліфіковано здійснювати порівняльні наукові дослідження в галузі різних правничих систем сучасності;

ЗК 4 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;	ПК – 4 знання основних тенденцій розвитку та впливу глобалізаційних й інтеграційних процесів на конвергенцію і гармонізацію різних правових систем і правових сімей світу;
ЗК 5 – здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово;	ПК – 5 знання базових характеристик правових сімей сучасності, історії їх виникнення та формування, а також вміння визначити місце української правової системи на правничій мапі світу;
ЗК 6 – здатність працювати в міжнародному контексті;	ПК – 6 знання спільних і відмінних рис основних правових систем сучасності, особливостей їх організації та функціонування;
ЗК 7 – вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;	ПК – 7 навички використання порівняльно-правового методу дослідження під час вивчення інших юридичних дисциплін;
ЗК 8 – уміння планувати, організовувати і контролювати власну діяльність;	ПК – 8 знання законодавства іноземних держав, а також практики його застосування;
ЗК 9 – уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати;	ПК – 9 вміння характеризувати основні підходи до розуміння сутності джерел права різних правових систем;
ЗК 10 – навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел;	ПК – 10 уміння самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем у галузі правових

	систем в епоху глобалізації, визначати наукові проблеми, не розроблені або недостатньо розроблені у юридичних науках і міждисциплінарних дослідженнях;
ЗК 11 – навички використання інформаційних технологій і баз даних;	ПК – 11 уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію правових явищ на основі норм права різних правових систем світу;
ЗК 12 – здатність бути критичним і самокритичним;	ПК – 12 уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань правового регулювання різних галузей та інститутів права у законодавстві різних країн світу;
ЗК 13 – здатність працювати самостійно;	ПК – 13 уміння вести дискусію та дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;
ЗК 14 – уміння працювати у команді;	ПК – 14 уміння здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі;
ЗК 15 – здатність приймати неупереджені і вмотивовані рішення;	ПК – 15 уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного, європейського і національного права;
ЗК 16 – здатність визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб;	ПК – 16 здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми і принципи права в національній правовій системі;

ЗК 17 – здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя;	ПК – 17 вміння встановлювати за допомогою застосування порівняльно-правового методу дослідження загальне, особливе та одиничне у різних правових системах світу в епоху глобалізації;
ЗК 18 – здатність до креативності у предметно-практичній діяльності відповідно до соціальних статусів і модусів;	ПК – 18 здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти міжнародного й національного права;
ЗК 19 – уміння реалізовувати функції у предметно-практичній діяльності;	ПК – 19 знання особливостей тлумачення й застосування загальноправової і спеціальноюридичної термінології різних правових систем;
ЗК 20 – здатність до проведення всебічного і обґрунтованого дослідження.	ПК – 20 – здатність проведення досліджень на різних рівнях (на мікро-, мезо- і макро- рівнях).
ФКС – фахові компетентності за спеціальністю	
ФКС – 1 знання про методичні правила порівняльно-правового аналізу;	
ФКС – 2 знання про сучасні класифікації правових сімей і правових систем;	
ФКС – 3 знання про групи та особливості романо-германської правової сім'ї;	

ФКС – 4 знання про джерела права романо-германської правової сім'ї та їх роль у правовому регулюванні суспільних відносин;	
ФКС – 5 вміння визначити і охарактеризувати особливості правових систем в епоху глобалізації, які тяжіють до романо-германського типу;	
ФКС – 6 знання про характерні особливості правових систем країн, які належать до англо-американської правової сім'ї;	
ФКС – 7 знання про особливості джерел права англо-американської правової сім'ї;	
ФКС – 8 знання про характерні риси та джерела права правничих систем США та країн Співдружності націй;	
ФКС – 9 знання про специфічні риси і зміст релігійних правових систем;	
ФКС – 10 уміння визначити особливості та охарактеризувати джерела права традиційних правових систем.	
ФКП – фахові компетентності за профілем (спеціалізацією)	
ФКП – 11 знання основних національних і міжнародних центрів	

з порівняльного вивчення права;	
ФКП – 12 уміння моделювати правові ситуації у професійній діяльності;	
ФКП – 13 здатність виявляти проблеми у правовому регулюванні різних правових систем і пропонувати способи їх вирішення;	
ФКП – 14 знання основ права Ради Європи та права Європейського Союзу;	
ФКП – 15 навички логічного, критичного і системного аналізу правових документів у різних правових системах;	
ФКП – 16 здатність до критичного та системного аналізу правових явищ у різних правових системах та застосування набутих знань у професійній діяльності;	
ФКП – 17 уміння працювати з урахуванням загальновизнаних норм і принципів міжнародного права;	
ФКП – 18 знання про характерні риси правосвідомості і правової культури різних народів світу;	
ФКП – 19 вміння класифікувати та застосовувати джерела права різних правових систем в епоху глобалізації у практичній сфері;	

ФКП – 20 здатність застосовувати інтегральний підхід при вирішенні правових проблем у різних правових системах світу.	
---	--

Додаток 2

**Карта результатів навчання здобувача,
сформульованих у термінах компетентностей**

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
РНС – результати навчання за спеціальністю		Результати навчання з навчальної дисципліни
РНС – 1 вміти самостійно здійснювати порівняльно-правовий аналіз правових явищ і процесів у різних правових системах;	№1	РНС НД – 1.1 вміти встановлювати за допомогою застосування порівняльно-правового методу дослідження загальне, особливе та одичне у різних правових системах в епоху глобалізації;
РНС – 2 здатність визначити місце правової системи серед правничих сімей сучасності;	№1	РНС НД – 1.2 знати і розуміти природу, динаміку, об’єктивні закономірності виникнення, розвитку і функціонування різних правових сімей і правових систем сучасності;
РНС – 3 демонструвати	№1	РНС НД – 1.3 здатність

<p>знання та розуміння особливостей різних груп правових систем романо-германської правової сім'ї;</p>		<p>охарактеризувати правові системи країн романо-германської правової сім'ї;</p>
<p>РНС – 4 характеризувати джерела права романо-германської правової сім'ї та визначати їх роль у правовому регулюванні суспільних відносин;</p>	<p>№1</p>	<p>РНС НД – 1.4 вміння здійснити аналіз джерел права романо-германської правової сім'ї;</p>
<p>РНС – 5 демонструвати знання та розуміння особливостей правових систем країн, які належать до англо-американської правової сім'ї;</p>	<p>№2</p>	<p>РНС НД – 2.1 здатність визначити і проаналізувати базові характеристики правових систем країн англо-американського права;</p>
<p>РНС – 6 здатність здійснювати аналіз джерел права англо-американської правової сім'ї;</p>	<p>№2</p>	<p>РНС НД – 2.2 знати основні джерела права, їх місце і значення у правових системах країн, які належать до англо-американської правової сім'ї;</p>
<p>РНС – 7 вміти охарактеризувати особливості правових систем США і країн Співдружності націй;</p>	<p>№2</p>	<p>РНС НД – 2.3 знати характерні риси та джерела права правничих систем США і країн Співдружності націй;</p>

<p>РНС – 8 здатність здійснювати порівняльно-правовий аналіз правових систем країн романо-германського і англо-американського права;</p>	<p>№2</p>	<p>РНС НД – 2.4 уміти визначити і пояснити специфічні риси правових систем країн англо-американської правової сім’ї і романо-германського права;</p>
<p>РНС – 9 вміти охарактеризувати специфіку і джерела права релігійних правничих систем;</p>	<p>№3</p>	<p>РНС НД – 3.1 знати особливі риси змісту права релігійних правничих систем;</p>
<p>РНС – 10 уміти визначити і проаналізувати особливості правового регулювання суспільних відносин традиційних правових систем;</p>	<p>№3</p>	<p>РНС НД – 3.2 знати історію виникнення та формування, а також базові характеристики традиційних правових систем;</p>
<p>РНС – 11 виявляти особливості організації і функціонування різних правових систем сучасності в епоху глобалізації;</p>	<p>№3</p>	<p>РНС НД – 3.3 знати спільні і відмінні риси романо-германського, англо-американського, релігійного і традиційного права;</p>
<p>РНП – результати навчання за спеціалізацією</p>		

РНП – 1 знати основні тенденції розвитку та вплив глобалізаційних й інтеграційних процесів на конвергенцію і гармонізацію різних правових систем і правових сімей світу;	№1	РНП НД – 1.5 вміти адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми і принципи права в національній правовій системі;
РНП – 2 знати особливості тлумачення та застосування норм права в країнах романо-германської групи правничих сімей;	№1	РНП НД – 1.6 демонструвати здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти міжнародного й національного права;
РНП – 3 вміти застосовувати порівняльно-правовий метод дослідження під час вивчення інших юридичних дисциплін;	№ 1	РНП НД – 1.7 уміти самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем у галузі правових систем сучасності, визначати наукові проблеми, не розроблені або недостатньо розроблені у юридичних науках і міждисциплінарних дослідженнях;
РНП – 4 здатність визначати <i>ratio decidendi</i> судового рішення;	№2	РНП НД – 2.5 демонструвати вміння проводити логічний, критичний і системний аналіз правових документів;
РНП – 5 демонструвати знання і розуміння законодавства іноземних держав, а	№2	РНП НД – 2.6 вміти здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію правових явищ на основі норм права різних правових

також практики його застосування;		систем світу;
РНП – 6 вміти надавати юридичні висновки й консультації з питань правового регулювання різних галузей та інститутів права у законодавстві різних країн світу;	№2	РНП НД – 2.7 здатність демонструвати навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел;
РНП – 7 уміти вести дискусію та дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;	№3	РНП НД – 3.4 розуміти і вміти охарактеризувати особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного, європейського і національного права;
РНП – 8 знати особливості тлумачення й застосування загальноправової і спеціальноюридичної термінології різних правових систем в епоху глобалізації;	№3	РНП НД – 3.5 уміти здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі;
РНП – 9 вміти застосовувати набуті знання, вміння й навички з правових систем сучасності на практиці;	№3	РНП НД – 3.6 демонструвати розуміння і здатність проведення досліджень на різних (мікро-, мезо- і макро-) рівнях.

Додаток 3

Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями у програмі навчальної дисципліни

Результати навчання за навчальною дисципліною / модулями	Предметні компетентності																			
	ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7	ПК-8	ПК-9	ПК-10	ПК-11	ПК-12	ПК-13	ПК-14	ПК-15	ПК-16	ПК-17	ПК-18	ПК-19	ПК-20
Правові системи в епоху глобалізації / Модуль 1																				
РНС НД – 1.1	X		X			X	X						X		X		X			
РНС НД – 1.2		X	X			X							X	X			X			X
РНС НД – 1.3		X			X	X				X			X							X
РНС НД – 1.4	X							X	X		X	X						X		X
РНП НД – 1.5	X			X				X				X		X		X		X		X
РНП НД – 1.6		X					X	X			X	X		X		X		X		X
РНП НД – 1.7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X		X		X		X	X
Правові системи в епоху глобалізації / Модуль 2																				
РНС НД – 2.1	X	X			X						X		X		X		X			X
РНС НД – 2.2								X	X		X	X				X		X	X	X
РНС НД – 2.3			X			X		X	X			X		X				X	X	X
РНС НД – 2.4			X	X		X	X		X		X		X				X			X
РНП НД – 2.5	X							X	X			X	X			X		X	X	X
РНП НД – 2.6	X		X								X	X	X	X		X		X		X
РНП НД – 2.7			X				X	X		X	X	X	X	X		X		X		X
Правові системи в епоху глобалізації / Модуль 3																				
РНС НД – 3.1		X			X				X		X		X							X
РНС НД – 3.2		X			X	X					X		X							X
РНС НД – 3.3		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
РНП НД – 3.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X				X
РНП НД – 3.5	X	X		X	X	X		X	X		X	X	X	X			X	X		X
РНП НД – 3.6	X		X			X		X	X	X	X				X			X		X